

Påverkan av studieresultat hos förstaårsstudenter vid försenad kursstart

Aylin Ahadi och Kristina Nilsson, Mekanik LTH

Abstract — Tentamensresultat har undersökts med avseende på närvaro under första läsperiodsveckan under vårterminen i en kurs där närmare hälften av de förväntade kursdeltagarna inte deltog i första veckans undervisning. Våren 2010 var gruppen som följde kursen från första, respektive andra läsveckan jämförbara i storlek, vilket möjliggjorde en jämförelse av dessa båda gruppers tentamensresultat. Undersökningsresultatet visar på att andelen studenter som blev godkända på ordinarie tentamen var högre bland gruppen studenter som följde kursen från start. Det var också möjligt att se skillnader i vilka betyg som erhållits inom de båda studentgrupperna, främst vad gäller betyg fem. Studietakten på Lunds Tekniska Högskola är generellt sett hög och den aktuella kursen läses på en läsperiod och omfattar nio högskolepoäng. Är det då lämpligt att frånvaro från undervisningen uppmuntras med till exempel organiserade skidresor under terminstid?

Index Terms — förstaårsstudenter, stress, studieresultat, försenad kursstart

I. INTRODUKTION

Läsåret på Lunds Tekniska Högskola är indelat i fyra läsperioder som omfattar sju veckor vardera. Kurserna som läses vid de olika civilingenjörsprogrammen sträcker sig över en eller flera läsperioder och vanligen läser studenterna flera kurser samtidigt. Det förekommer en mängd olika former av examination vid LTH, exempelvis kontinuerlig examination under kursens gång eller skriftlig tentamen vid kurslut. Förstaårsstudenter som kommer till LTH möts av detta system och kommer att in ta ett förhållningssätt till systemet som baseras på både tidigare erfarenheter och nya upplevelser. Tidspress och stress på grund av att studenten upplever svårigheter att följa med i undervisningstakten är en viktig faktor i förstaårsstudenternas studiesituation. Edvardsson-Stiwne och Stiwne [1] kommenterar detta i sin undersökning av civilingenjörsstudenters upplevelser av högskolestudier under det första läsåret. Edvardsson-Stiwne och Stiwne fann i sin studie att en noterbar andel av studenterna hade övervägt att avbryta sina studier på grund av att de upplevde arbetsbelastningen som alltför hög.

Studenterna upplevde också en dålig självkänsla när de inte hade möjlighet att följa undervisningen i den takt som de själva önskade. Ytterligare en aspekt tas upp av Olstedt [2] som i sin avhandling diskuterar hur studenterna bekymrade sig för att de snäva tidsramarna begränsade deras möjligheter att reflektera kritiskt över innehåll och sammanhang i studiematerialet. Samma typ av indikation angående studenternas tid för reflektion och djupare förståelse framkommer i McCune (2000).

Studietakten vid LTH är hög och särskilt påtagligt blir detta i de fall kurserna läses under endast en läsperiod. Frånvaro under en vecka för aktiviteter som inte är kopplade till studier innebär en kraftig reduktion i den tid som finns att tillgå för studenten, och frånvaro under första läsveckan kan innebära att studentens första kontakt med studierna i en kurs sker i en känsla av att befinna sig ur fas. En student vid LTH möts av en studerandekultur som inte enbart innefattar studier, undervisning och lärande, utan också sociala arrangemang. Ett antal av dessa sociala arrangemang sker under läsperiodstid och vissa dessutom på schemalagd undervisningstid. Förstaårsstudenter genomgår under sin inledande tid vid LTH den så kallade nollningsperioden som sträcker sig över ett flertal veckor och som omfattar ett större utbud av kortare resor, fester och andra tillställningar. Dessa arrangemang anordnas av äldre studenter, vilka lägger tid och kraft på att organisera och genomföra detta. Ett annat exempel som kan nämnas är den vart fjärde år återkommande karnevalen som engagerar studenter från hela Lunds universitet. Det är inte enbart arrangemang av social karaktär som upptar studenternas tid. Bostadsbristen bland studenter innebär för många att tid och kraft går till att söka bostad, främst under de inledande veckorna som nykommen student. Ett arrangemang av annan karaktär som också kan nämnas är arbetsmarknadsdagarna, ARKAD, som arrangeras av teknologkåren, då företag besöker LTH.

Det exempel på arrangemang som tas upp i denna artikel är de skidresor som anordnas i den läsperiod som följer efter juluppehållet. Skidresorna organiseras av studieråden och vänder sig till studenter i alla årskurser. Tidsmässigt placeras skidresorna i första läsperiodsveckan vilket innebär en försenad kursstart för de studenter som väljer att delta i resan.

II. GRUNDKURSEN I MEKANIK FÖR INDUSTRIELL EKONOMI
VÅREN 2010- KVALITATIVA OCH KVANTITATIVA
OBSERVATIONER

Mekanikgrundkursen för Industriell Ekonomi innehåller både statik och dynamik och läses under en läsperiod, Vt1p1. Kursen läses under utbildningens första år och antalet studenter är ca 100. Undervisningen består av föreläsningar och räkneövningar med en examination i form av ett datorprojekt och ett tentamenstillfälle. Kursens omfattning är 9 hp, vilket motsvarar ca 240 timmars studier fördelade på 7 veckor. I denna studie görs antagandet att kursens omfattning, samt missuppfattningar av ämnets komplexitet i kombination med bortprioritering av kursen på grund av en organiserad skidresa, försvårar lärandeprocessen hos teknologerna och försämrar deras resultat på tentamen.

Andelen frånvarande har under tidigare år legat på ca 25-30%, men våren 2010 var gruppen som följde kursen från första, respektive andra läsveckan jämförbara i storlek, cirka 50%, vilket möjliggjorde en jämförelse av dessa båda gruppers tentamensresultat. Frånvaro under första veckan påverkar resten av arbetet med kursen på flera olika sätt. Följande kvalitativa observationer har samlats in under flera år. Introduktionsföreläsningen är en form av en översiktsföreläsning som visar på ämnets tillämplighet och ingenjörsmässighet. Detta ger teknologerna en helhetsbild av ämnet och syftet med det är att öka motivationen. Missar studenterna introduktionsföreläsningen finns det en risk att motivationen blir lidande under resten av kursen. Arbetsbelastningen på kursen är generellt mycket hög. Det är viktigt att studenterna prioriterar sina studier redan från kursstart. Introduktionsföreläsningen tar också upp studieteknik för att ytterligare uppmärksamma kursens komplexitet.

Frånvaron under första veckan påverkar också undervisningen under andra veckan. Som lärare utsätts man för det ständiga dilemmat om man ska repetera för att gruppen som varit frånvarande ska kunna följa med i undervisningen eller om man ska undervisa som planerat av respekt för dem som var där första veckan. Frånvaron av hälften av studenterna påverkar även de studenter som är närvarande under första veckans studier. En kommentar som framkommit är att flera av de närvarande under första veckan tycker att eftersom de som är bortresta kommer att klara sig även om de börjar andra veckan, så behöver inte de själva göra någonting med kursen under första veckan.

Tidsbristen kan leda till en ökad stressnivå som studenterna upplever under kursen och som också tilltar ju mer man närmar sig tentamen. Detta kan i sin tur leda till en negativ inställning till hela kursen. Denna ökade missnöjdhet syntes tydligt vid jämförelse mellan den operativa utvärderingen och den avslutande CEQ-utvärderingen. I den operativa utvärderingen som skickades runt efter 3 veckor var de flesta studenterna nöjda med hur undervisningen fungerade, att jämföra med CEQ, där betydligt fler var missnöjda.

Följande statistik bygger endast på förstaårsstudenternas tentamensresultat. Studenter från högre årskurser som följde och tenderade kursen har exkluderats helt ur statistiken.

	Andel i %	
Antal skrivande	88	
Antal bortresta	46	
Antal skrivande bortresta	40	
Antal skrivande ej bortresta	48	
Totalt antal underkända	30	
Antal underkända ej bortresta	14	29.1 %
Antal underkända bortresta	16	40 %
Antal 5:or ej bortresta	6	12.5 %
Antal 5:or bortresta	3	7.5 %
Antal 4:or ej bortresta	9	18.8 %
Antal 4:or bortresta	7	17.5 %
Antal 3:or ej bortresta	19	39.6 %
Antal 3:or bortresta	14	35 %

Resultatet i tabellen visar att när det gäller andelen som har blivit godkända på tentamen är det 60 % för de som var frånvarande första veckan jämfört med 71 % för de som var närvarande. Dessutom visar resultatet på att det är en skillnad i andelen studenter som har fått betyg 5 i de båda grupperna.

III. SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

Denna studie stödjer antagandet om att försenad kursstart påverkar tentamensresultatet. Dels påverkas antalet godkända vid ordinarie tentamen på så sätt att en större andel av de som varit närvarande första läsveckan godkändes, och dels påverkas betygsnivån då fler studenter i denna grupp fick högsta betyg (5).

Kursen läses under en läsperiod och en veckas frånvaro utgör en stor del av kursen. Förutom tentamensresultaten så har dokumentation i form av operativ utvärdering samt CEQ studerats. Dessa båda enkäter påvisar en ökad nivå av missnöjdhet under kursen vilket skulle kunna visa på en ökad stressnivå. Påverkan av studenternas stressnivå på lärandeprocesserna har undersökts av Gadzella et al. [4] som i sin studie från 2009 bad drygt ett hundra universitetsstudenter att besvara två enkäter; ”Student-life Stress Inventory” samt ”Inventory of Learning Processes”. Enkätsvaren visade på att studenter vars stressnivå klassificerats som ”mild” erhöll högre poäng på en skala som beskrev lärandeprocesser än de studenter vars stressnivå klassificerats som ”hög”. Resultaten visade på att en ökad stressnivå medför en ökad benägenhet till ytinläring.

Studenternas oro över att inte befinna sig ”i fas” med studierna har dokumenterats av Scheja [5]. Studenterna beskrev en ”fördröjd förståelse” som upplevdes som problematisk, vilket indikerar en förväntan av omedelbar ämnesförståelse. Oron över fördröjd förståelse togs upp i mekanikkursens introduktionsföreläsning för att göra

studenterna medvetna om detta i ett försök att undvika tidig bortprioritering av, alternativt avhopp från, kursen.

Organiserad frånvaro från studierna är vanligt förekommande vid LTH och studien genomfördes för att verifiera hypotesen att frånvaro från undervisningen påverkar tentamensresultaten. Statistiken kommer att presenteras för nästa års kursdeltagare, dels för att motivera första veckans deltagare att arbeta med kursen från start och dels för att väcka en diskussion med studenterna och studentorganisationerna.

REFERENSER

- [1] Edvardsson-Stiwne, E. och Stiwne, D. (2000) Expectancies and realities – evaluations and research on engineering students' experiences of their first semesters. Paper presented at the European Conference on Educational Research (ECER) in Edinburgh, 20-24 September 2000
- [2] Olstedt, E. (2001) Att tänka kritiskt? En studie om lärande, PBL och IT i ingenjörsutbildningen. PhD Thesis, Stockholm university, Department of Education
- [3] McCune, V. (2000) The development of first-year university students' approaches to studying. PhD Thesis, University of Edinburgh, Faculty of Education
- [4] Gadzella, B., Masten, W. and Zascavage, V. (2009) Differences among three groups of men on stress and learning processes. *Individual Differences Research*, Vol. 7, No. 1, pp. 29-39
- [5] Scheja, M. (2002) Contextualising studies in higher education. First-year experiences of studying and learning in engineering. PhD thesis, Department of Education, Stockholm university